

การศึกษาทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

A Study of the Attitude on Accelerating the Quality of Learners in the Eastern Economic Corridor of Teachers in Social Studies, Religion and Culture Subjects

ณัฐพร ผาสุข^{1*} และ พงศเทพ จิระโร²

¹ศ.บ.(ประวัติศาสตร์) ครู คศ.1 โรงเรียนชุมชนบ้านอ่างเวียน

²ด.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) ผศ.นาวาตรี ดร. วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา Pongthep@stic.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor -- EEC) เป็นการศึกษาทัศนคติของครู กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ชลบุรี เขต 1 (สพป.ชบ.1) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.ชบ.1 ที่มีต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (2) เปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีวุฒิการศึกษา และตำแหน่งต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังกัด สพป.ชบ.1 จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า (1) ครูผู้สอนกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.ชบ.1 มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกด้านพุทธิพิสัยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านจิตพิสัยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียน, ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, คุณภาพผู้เรียน, เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

Abstract

A study of the attitude on accelerating the quality of learners in the Eastern Economic Corridor (EEC) of teachers in social studies, religion and culture subjects under the NCPO1. The objectives of this research were to (1) study the attitudes of teachers in the social studies subject to accelerate the development of learners quality in EEC, and (2) compare attitudes of teachers with educational background and level different positions. The results of the research were as follows: (1) Teachers in social studies, religion and culture subjects under the NCPO1 have an attitude towards accelerating the quality of learners development in the eastern special development zone was at a high level. (2) teachers with different educational background have an attitude towards accelerating the quality of learners development in the eastern special development zone. The cognitive domain was significantly different at the .05 level and Teachers with different positions have an attitude to accelerate the development of learners' quality. The psychological range was statistically significant at the .05.

Keywords: Attitude toward accelerating the quality of learner, Social studies teachers, quality of learners, Eastern Economic Corridor

บทนำ

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สังคมแห่งการเรียนรู้จึงไม่มีวันหยุดนิ่ง สังคมโลกกลายเป็นสังคมความรู้ (Knowledge Society) หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) องค์กรทางการศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยพึงตระหนักว่าคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูเป็นหลัก และเมื่อในปัจจุบันผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้จากโรงเรียนแห่งเดียว แต่สามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกที่เป็นสังคมนอกตัว ครูจึงต้องเปลี่ยนบทบาทจากการสอนที่เน้นการถ่ายทอด มาเป็นผู้แนะนำความรู้ ผู้ควบคุมทีม หรือ โค้ช โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ด้วยการลงมือปฏิบัติจากประสบการณ์จริงและกระทำด้วยตนเองอย่างเสมอภาค ภายใต้ความมุ่งหวังของครูผู้สอนที่ต้องการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะที่ยั่งยืนและผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ส่งผลให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพ ดังนั้น ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างศักยภาพของผู้เรียน ผ่านการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีประสิทธิภาพภายใต้พื้นฐานของความเข้าใจที่ว่าครูผู้สอนมีความปรารถนาให้ผู้เรียนเป็นเช่นไร

ทั้งนี้ ด้วยจังหวัดชลบุรีเป็นหนึ่งในจังหวัดเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทย เป็นฐานที่ตั้งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน ธุรกิจบริการ โดยมีภาคเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสูงสุด ได้แก่ การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า หรือ ศูนย์กลางโลจิสติกส์ การคมนาคม อุตสาหกรรม และการค้าส่ง ค้าปลีก ซึ่งเป็นฐานความเจริญของประเทศภายใต้โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor – EEC) จังหวัดชลบุรีได้กลายเป็นพื้นที่การลงทุนขนาดใหญ่ เพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศไปสู่ยุค “ไทยแลนด์ 4.0” ด้วยเหตุนี้ “ครู” จึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในการดำรงชีวิตทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ คิดเป็น ทำเป็น อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ตลอดจนนำความรู้ ความสามารถมาปรับใช้ในการทำงานอาชีพ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะนิสัยรักอาชีพและมีวินัยในการทำงาน เพื่อนำไปใช้ในการทำงานได้จริง สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ได้อย่างแท้จริง และเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพในท้องถิ่น นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของชาติต่อไปจนประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ร่วมของจังหวัดที่กำหนดไว้ คือ “ชลบุรีน่าอยู่ คู่กับเศรษฐกิจชั้นนำ อุตสาหกรรมสะอาด ท่องเที่ยวนานาชาติ ประตูดสู่อุตสาหกรรมโลก”

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจึงสนใจศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (สพป.ชบ.1) โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประเภทของสถานศึกษา ระดับชั้นที่สอน และตำแหน่ง ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ กับอายุ และประสบการณ์ของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.ชบ.1 ที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานของครูให้สอดคล้องกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งยังพัฒนาคุณภาพพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาและการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.ชบ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.ชบ.1 ต่อการพัฒนาเร่งรัดคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีวุฒิการศึกษา และตำแหน่งต่างกัน

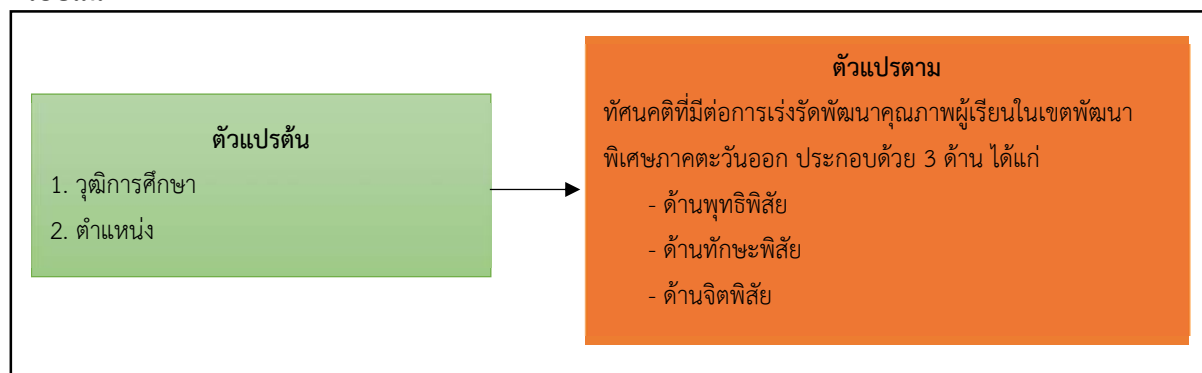
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.บ.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อนำไปออกแบบ และปรับใช้การจัดการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
2. ทำให้ทราบผลของทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.บ.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีวุฒิการศึกษา และตำแหน่งต่างกันนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของครูต่อไป

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.บ.บ.1 จำนวน 132 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.บ.บ.1 โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีร้อยละของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน พงศ์เทพ จิระโร, 2561, หน้า 13) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.บ.บ.1 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย และคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด) ส่วนเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับทัศนคติ คือ 4.50 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด, 3.50 – 4.49 หมายถึง มาก, 2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง, 1.50 – 2.49 หมายถึง น้อย และ 1.00 – 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
- 3.3 ดำเนินการสร้างเครื่องมือ จากกรอบเนื้อหาในการนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 นำร่างเครื่องมือการวิจัยเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามของผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ
- 3.5 นำเครื่องมือการวิจัยที่สมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4. การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้มีหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.1 การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) เลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .5 ขึ้นไป ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่า IOC เท่ากับ .6 – 1.00

4.2 การหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการศึกษาหาค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Measure of internal consistency) โดยการทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มที่มีคุณลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยงโดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient method) แบบสอบถามที่มีคุณภาพควรมีสัมประสิทธิ์สูงกว่า .70 ขึ้นไป ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่า α เท่ากับ .896

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการบรรยายทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.บ.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกรายด้านและโดยรวม

5.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.บ.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

5.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตำแหน่ง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway – ANOVA) และเมื่อพบว่ามีการวิเคราะห์ความแปรปรวนมีนัยสำคัญทางสถิตินำไปทดลองเป็นรายคู่โดยวิธีการเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.บ.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.บ.บ.1 มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.94$, $SD = .56$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพป.บ.บ.1 ส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่เห็นว่ามีทัศนคติในระดับมากที่สุด คือ ผู้เรียนควรมีทักษะด้านจิตพิสัย ($M = 4.11$, $SD = .65$) รองลงมา คือ ผู้เรียนควรมีทักษะด้านทักษะพิสัย ($M = 3.86$, $SD = .63$) และมีทัศนคติอันดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนควรมีทักษะด้านพุทธิพิสัย ($M = 3.87$, $SD = .59$) แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพพ.ขบ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

รายการ	M	SD	ระดับความคิดเห็น
1 ด้านพุทธิพิสัย	3.87	.59	มาก
2 ด้านทักษะพิสัย	3.86	.63	มาก
3 ด้านจิตพิสัย	4.11	.65	มาก
ด้านรวม	3.94	.56	มาก

2. ผลเปรียบเทียบทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพพ.ขบ.1 ต่อการพัฒนาเร่งรัดคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีดังนี้

2.1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพพ.ขบ.1 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกในด้านพุทธิพิสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพพ.ขบ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้าน	วุฒิการศึกษา	n	M	SD	t	df	Sig.
ด้านพุทธิพิสัย	ปริญญาตรี (หรือเทียบเท่า)	108	3.92	.58	2.24*	130	.027
	สูงกว่าปริญญาตรี	24	3.63	.54			
ด้านทักษะพิสัย	ปริญญาตรี (หรือเทียบเท่า)	108	3.89	.61	.93	130	.352
	สูงกว่าปริญญาตรี	24	3.76	.70			
ด้านจิตพิสัย	ปริญญาตรี (หรือเทียบเท่า)	108	4.15	.65	1.53	130	.128
	สูงกว่าปริญญาตรี	24	3.92	.66			
รวม	ปริญญาตรี (หรือเทียบเท่า)	108	3.98	.56	1.61	130	.109
	สูงกว่าปริญญาตรี	24	3.78	.56			

*P < .05

2.2 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพพ.ขบ.1 ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกในด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงดังตารางที่ 3

ส่วนด้านจิตพิสัย พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพพ.ขบ.1 ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกในด้านจิตพิสัยต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อให้ทราบผลของความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.ช.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยจำแนกตามตำแหน่ง

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	Sig.
ด้านพุทธิพิสัย	ระหว่างกลุ่ม	.30	3	.10	.29	.835
	ภายในกลุ่ม	44.51	128	.35		
	รวม	44.81	131			
ด้านทักษะพิสัย	ระหว่างกลุ่ม	1.18	3	.39	1.00	.397
	ภายในกลุ่ม	50.64	128	.40		
	รวม	51.83	131			
ด้านจิตพิสัย	ระหว่างกลุ่ม	4.05	3	1.35	3.33*	.022
	ภายในกลุ่ม	51.80	128	.41		
	รวม	55.84	131			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.35	3	.45	1.44	.234
	ภายในกลุ่ม	39.85	128	.31		
	รวม	41.19	131			

*P < .05

ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.ช.บ.1 ที่มีตำแหน่งต่างกันมีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกในด้านจิตพิสัย ระหว่างครูชำนาญการ (คศ.2) กับตำแหน่งครูผู้ช่วย ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3) ขึ้นไป กับตำแหน่งครูผู้ช่วย และครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3) ขึ้นไป กับครูระดับปฏิบัติการ (คศ.1) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.ช.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่มีตำแหน่งต่างกัน 4 กลุ่มด้านจิตพิสัย

ค่าเฉลี่ย	ตำแหน่ง	ครูผู้ช่วย	ครูระดับปฏิบัติการ (คศ.1)	ครูชำนาญการ (คศ.2)	ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3) ขึ้นไป
4.33	ครูผู้ช่วย	-			
4.22	ครูระดับปฏิบัติการ (คศ.1)	.1095	-		
3.99	ครูชำนาญการ (คศ.2)	.3397*	.2302	-	
3.90	ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.ขึ้นไป (3	.4291*	.3196*	.0894	-

*P < .05

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.ช.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 132 คน พบว่า มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.ช.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.ช.บ.1 มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.ช.บ.1 ส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่เห็นว่าทัศนคติในระดับมากที่สุด คือ ผู้เรียนควรมีทักษะด้านจิตพิสัย รองลงมา คือ

ผู้เรียนควรมีทักษะด้านทักษะพิสัย และมีทัศนคติอันดีสุดท้าย คือ ผู้เรียนควรมีทักษะด้านพุทธิพิสัย แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนโดยส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนด้านจิตพิสัย พฤติกรรมด้านจิตพิสัยเกี่ยวข้องกับค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทัศนคติความเชื่อ ความสนใจ และคุณธรรมของผู้เรียน ซึ่งพฤติกรรมนี้จะไม่เกิดขึ้นทันที ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องใช้วิธีปลูกฝังโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสอดแทรกสิ่งที่ดีงามอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 Thailand 4.0 ได้ให้ความสำคัญด้านจิตพิสัยเป็นอย่างมาก เพราะจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคนโดยปลูกฝังค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ความเชื่อ ความสนใจ และคุณธรรม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากจิตใจ แน่แน่นอนว่าองค์กรต่างๆ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ไม่เพียงแต่ต้องการรับคนที่มีความรู้ ความสามารถเพียงอย่างเดียว แต่เขายังต้องการคนที่จะพัฒนาองค์กรด้วยความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาได้ และสามารถนำพาองค์กรให้เจริญก้าวหน้าได้ด้วยความคิดมีวิจรรย์ญาณ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อาจกล่าวได้ว่า การเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกนั้น ควรมุ่งเน้น “ความรู้” คู่ “คุณธรรม” (บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน), 2561)

2. ผลเปรียบเทียบทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.ช.บ.1 ต่อการพัฒนาเร่งรัดคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกในด้านพุทธิพิสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีประสบการณ์ในการสอนต่างกันทำให้ทัศนคติของครูแตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัด สพ.ช.บ.1 ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนคติต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกในด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนในทุกตำแหน่ง เห็นพ้องไปในแนวทางเดียวกันในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งเป็นมิติสำคัญของการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสอดคล้องตามความต้องการของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สอดคล้องกับ Sonmez (2017) ทำการวิจัยในเชิงการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน พบว่า สมรรถนะด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัย มีความสัมพันธ์กันในทางบวก กล่าวคือ หากผู้เรียนมีสมรรถนะการเรียนรู้ทางพุทธิพิสัยสูง จะมีสมรรถนะการเรียนรู้ทางทักษะพิสัยสูงไปด้วย โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจิตพิสัยหากผู้เรียนมีในระดับต่ำจะมีพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยต่ำ แต่หากมีระดับของจิตพิสัยสูง อาจมีพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยสูงหรือต่ำก็ได้ นอกจากนั้น แนวความคิดของ จีรพร จารุกรสกุล (2561) ที่กล่าวในบทความ THE 21st CENTURY LEARNING ว่าการพัฒนาประชากรในประเทศต้องเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กในเรื่องของการสอนให้เป็นคนที่ดีเป็น ปลูกฝังจิตสำนึก รู้จักประยุกต์ คิดวิเคราะห์ และตั้งคำถาม ฝึกการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคนด้านจิตพิสัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาผู้เรียนด้านจิตพิสัย ยังคงเป็นสิ่งสำคัญ ส่วนงานวิจัยของ ธนัตถ์กานต์ ศรีเฉลียว, ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ และ สำราญ กำจัดภัย (2560) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ความต้องการจำเป็นที่ต้องพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเร่งด่วน คือ ด้านการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย ตลอดจนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ยังได้กล่าวถึง 10 ทักษะที่จำเป็นที่จะนำธุรกิจก้าวไกลในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนในด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัยเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสังกัด สพ.ช.บ.1 ต่อการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรศึกษาตัวแปรในด้านอื่นๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เช่น สถานภาพ รายได้
2. ควรศึกษารายละเอียดในแบบสอบถามทัศนคติให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนอย่างเฉพาะเจาะจงและหลากหลาย
3. ควรเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ หรือครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้กับครูที่สอนในจังหวัดที่อยู่ภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มเติม คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดระยอง

บรรณานุกรม

- จรีพร จาตุกรสกุล. (2561). *EEC & 21st Century Learning*. วันที่ค้นข้อมูล 25 กันยายน 2562, เข้าถึงได้จาก <https://www.wha-industrialestate.com/en/media-activities/articles/3035/eec-the-21st-century-learning>
- ธเนศกานต์ ศรีเฉลียว ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ และ สำราญ กำจัดภัย. (2560). การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11(2), 62-74.
- บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน). (2561). *EEC & THE 21st CENTURY LEARNING*. วันที่ค้นข้อมูล 25 กันยายน 2562, เข้าถึงได้จาก <http://www.wha-logistics.com>
- พงศ์เทพ จิระโร. (2561). *หลักการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). ชลบุรี: บัณฑิตเอกสาร.
- Sonmez, V. (2017). Association of Cognitive, Affective, Psychomotor and Intuitive Domains in Education, Sönmez Model. *Universal Journal of Educational Research*, 5(3), 347-356.

